

Η Επίδραση και οι Επιπτώσεις της Απουσίας Χωρικού Σχεδίου για την Αγροτική Γή

Δρ Αλέξανδρος Ε. Στεφανάκης
Κτηνίατρος
Προεδρος ΓΕΩΤΕΕ- ΠΚ

ΜΕΛΙΔΟΝΙ 12/11/18

Φυσικό Περιβάλλον

- Ορίζεται το σύνολο των **βιοτικών** (χλωρίδα και πανίδα) και **αβιοτικών** (θερμοκρασία, υγρασία, έδαφος κ.λ.π.) παραγόντων που συνθέτουν τον φυσικό χώρο

ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

**Νερό, Βοσκότοποι,
Καλλιεργούμενη γη,
Ανθρώπινο Δυναμικό**

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

**ΧΩΡΙΚΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ**

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

**ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΑΕΙΦΟΡΙΑ- ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ**

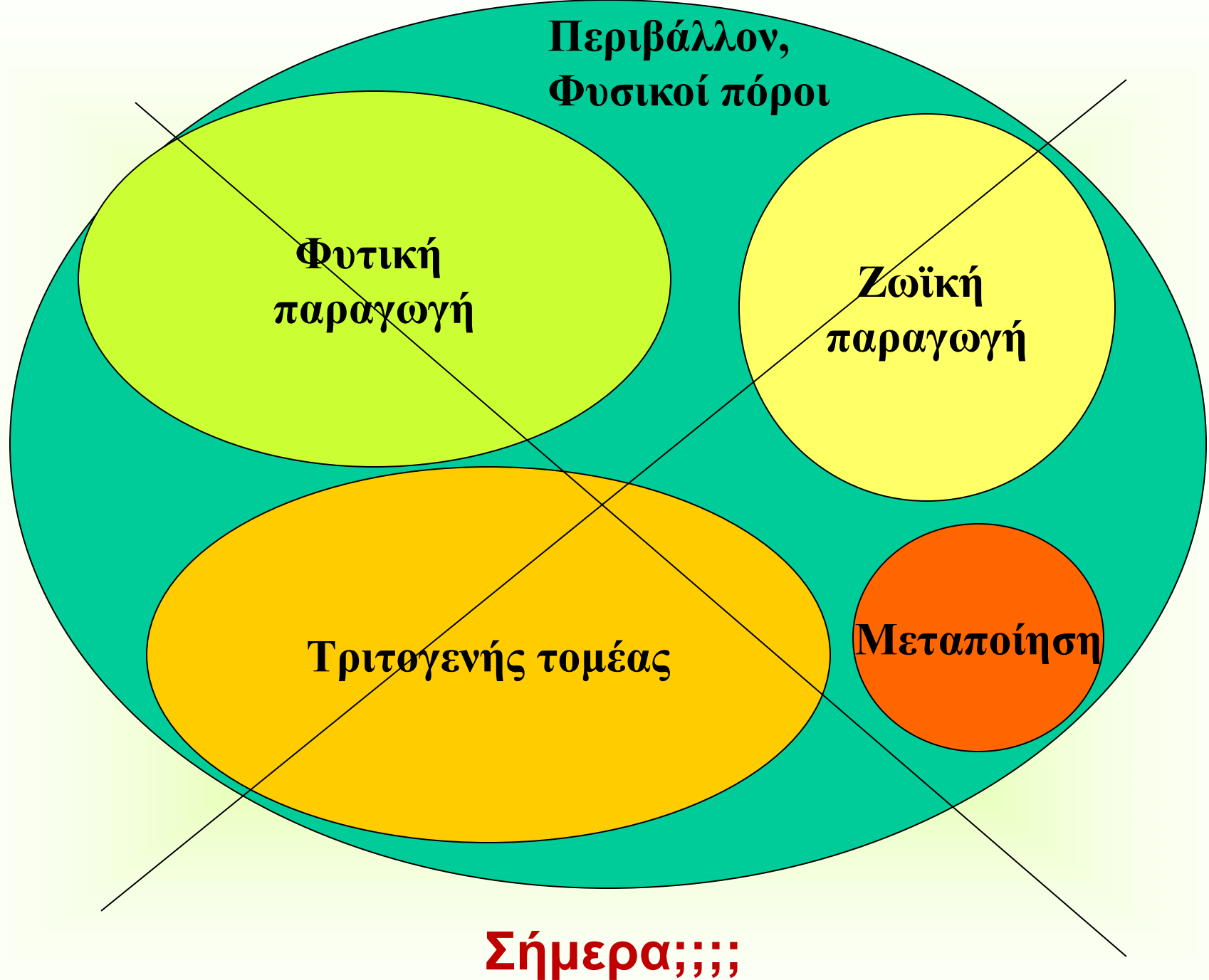

Είναι ένα ενιαίο σύστημα

Το Ελληνικό Οικονομικό Θαύμα Χθες

Ανταγωνισμός αντί συναγωνισμός!!!

- Η μονόπλευρη προώθηση του τουρισμού σε ορισμένες περιοχές,
- Οδήγησαν στην υποβάθμιση του πρωτογενή τομέα
- Στην απαξίωση του
- Στην εγκατάλειψη του από τους ανθρώπους

Το αποτέλεσμα!!!

- Η εγκατάλειψη της γης και αναμονή για τουριστική οικιστική ανάπτυξη, που δεν έγινε.
- Περιοχές ολόκληρες θυσιάστηκαν και έγιναν **πέρασμα** μόνο για να εξυπηρετήσει τους πολύ λίγους τουριστικούς προορισμούς.
- Ισχυρός περιβαλλοντικός ανταγωνισμός.
- Ισχυρός ανταγωνισμός μεταξύ των τομέων της οικονομίας.
- Με άλλοθι τον τουρισμό έκανε πάρτι real estate.
- Μας αφήσαν ελλιπή άναρχη ανάπτυξη και χρέη.
- ✓ **Με απόλυτη ευθύνη του ελληνικού κράτους (κτηματολόγιο; Δασολογιο; χωροταξική οργάνωση;)**

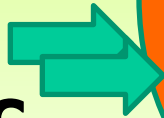

Ο φαύλος κύκλος

Εγκατάλειψη

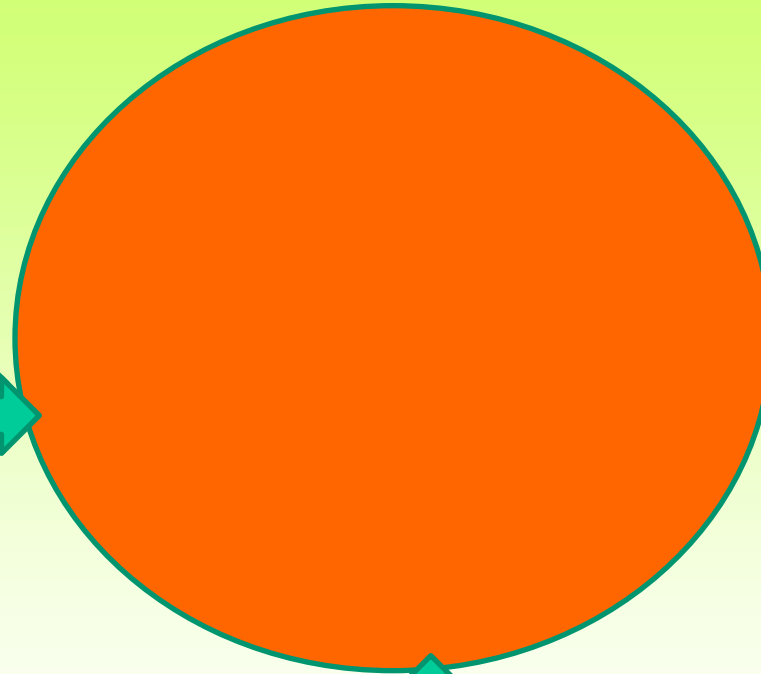
**Αναστολή
της
ανάπτυξης**

Πυρκαγιές

Ερημοποίηση

**Αυτή η περιοχή θα καεί γιατί υπάρχει
εγκατάλειψη**

Το αποτέλεσμα

Μελαμπες Αύγουστος 2011

Το αποτέλεσμα

Το αποτέλεσμα

Τι γίνεται με την ανάπτυξη και την ισορροπία του περιβάλλοντος;

Ποιες είναι οι επιπτώσεις στην παράκτια ζώνη;

Ανθρωπογενές περιβάλλον

- Αναφέρεται σε εκείνα τα στοιχεία του περιβάλλοντος που έχουν διαμορφωθεί από τον άνθρωπο (κτήρια, οδικό δίκτυο, λιμάνια, αεροδρόμια, βιομηχανίες κλπ)
  - Στους βιοτικούς παράγοντες που αναπτύσσονται γύρω απ' αυτά (αστική χλωρίδα και πανίδα).
- ✓ **Οι μεταβολές που συντελούνται είναι άλλοτε φυσικές και άλλοτε ανθρωπογενείς.**

Ανθρωπογενές περιβάλλον και οικιστική ανάπτυξη

Ανθρωπογενές περιβάλλον

Ανθρωπογενές περιβάλλον

Ανθρωπογενές περιβάλλον και πρωτογενής τομέας

Ανθρωπογενές περιβάλλον και πρωτογενής τομέας

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ!!!

Ανθρωπογενές περιβάλλον και πρωτογενής τομέας

Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και γεωργική Γή.

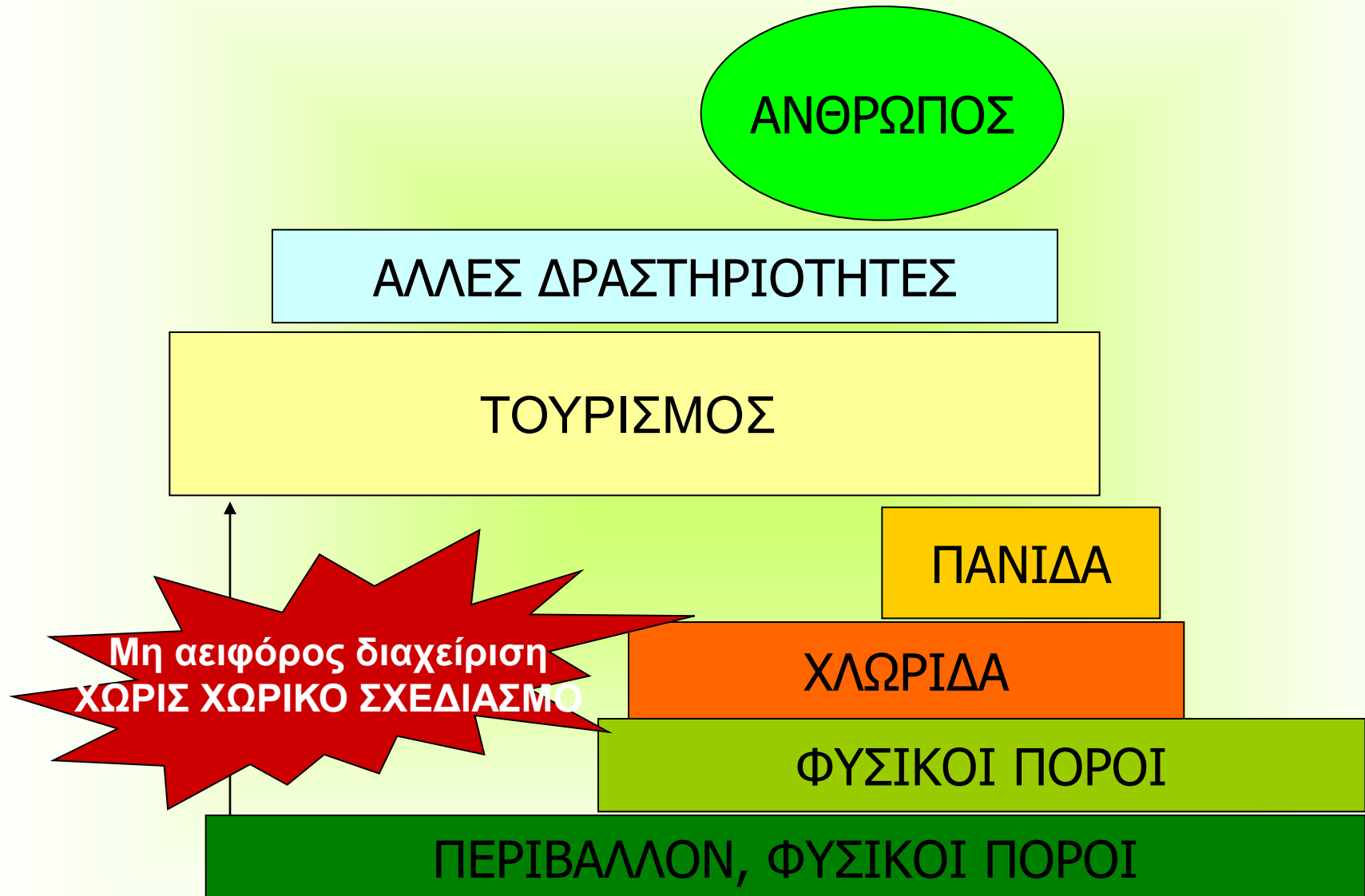

Ποια είναι η σχέση του πρωτογενή τομέα στην Κρήτη με την σύγχρονη ανάπτυξη;

Η ΚΑΚΟΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Την εποχή του ορθολογισμού ήταν μαζί

Ο πρωτογενής τομέας

- Παράγει πολύτιμα αγαθά, τα τρόφιμα
- Παράγει ξυλεία, αδρανή υλικά κά
- Καθορίζει τα ανελαστικά αγαθά του ανθρώπου, **το νερό και το οξυγόνο.**
- Συμμετέχει σημαντικά στην απασχόληση
- Αποτελεί μια από τις βασικές πηγές εισοδήματος της ενδοχώρας αλλά και σε ορισμένες περιοχές και της παράκτιας ζώνης (τα αλιεύματα).
- Συμβάλλει στη σταθεροποίηση του κοινωνικού ιστού των ορεινών περιοχών (Σήμερα παρατηρούνται φαινόμενα κοινωνικού αποκλεισμού)
- Συμβάλει στη διατήρηση των ηθών και εθίμων

Η δραστηριότητα του πρωτογενή τομέα διαθέτει διαστάσεις άλλες από αυτές των αυστηρά οικονομικών.

- Η δημόσια υγεία (που συνδέεται με τη διατροφή),
- η ποιότητα της ζωής,
- η ισορροπία του περιβάλλοντος,
- η ισορροπία της κοινωνίας

εξαρτώνται σημαντικά από
τον πρωτογενή τομέα

Οι ορεινοί όγκοι της Κρήτης

Επομένως ο πρωτογενής τομέας συμβάλλει :

- Στην οικονομική αναβάθμιση
- Στην τεχνολογική ανάπτυξη
- Στην Κοινωνική συνοχή και εξέλιξη

Επομένως

- Πρέπει να αποτελεί βασική δραστηριότητα κάθε περιοχής

Αρμονία και οικολογική ισορροπία στη φύση

- Προϋπόθεση για καλή ποιότητα ζωής του ανθρώπου, για ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας.
  - Διαταράσσεται από:
- τις διάφορες φυσικές διεργασίες (ηφαίστεια, πυρκαγιές, πλημμύρες, κλπ)
- ανθρώπινες δραστηριότητες (βιομηχανία, παραγωγή ενέργειας, αυτοκίνητα, θέρμανση, ψύξη κ.λ.π.),
- με αποτέλεσμα τον κίνδυνο για την μελλοντική ποιότητα ζωής του ανθρώπου.

- **Η αλήθεια.**

- Η φύση έχει αναπτύξει διάφορους μηχανισμούς αυτοκαθαρισμού και προστασίας από τη ρύπανση που προκαλείται από τις φυσικές διεργασίες.
- **Αντίθετα η ρύπανση που προκαλείται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες είναι η πιο επικίνδυνη και οδηγεί σε μη αντιστρεπτές καταστάσεις.**
- **ΑΥΤΟ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ;;;;;**

Ορθολογική διαχείριση πρωτογενή μέσα από ένα χωρικό σχεδιασμό:

- Σημαίνει αξιοποίηση των φυσικών πόρων με τρόπο που:
- θα φέρει τα μεγαλύτερα οφέλη για το περιβάλλον και τον άνθρωπο, **αλλά,**
- με τις μικρότερες δυνατές επιπτώσεις πάνω στο οικοσύστημα.
- Αυτό σημαίνει Δραστηριότητες τέτοιες που να τις αντέχουν οι φυσικοί πόροι του οικοσυστήματος
- **Ας σκεφτούμε πόσες δραστηριότητες κάνουμε που δεν τις αντέχουν οι απρογραμματίστες ανθρώπινες παρεμβάσεις!!**

Η ΟΡΘΟΛΟΓΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΣΑ ΑΠ'Ο ΧΩΡΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

ΠΟΥ ΚΑΝΟΥΜΕ -ΤΙ -ΠΩΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΣ

ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΓΕΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

ΠΑΝΙΔΑ

ΧΛΩΡΙΔΑ

ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η αλυσίδα αξίας των προϊόντων-υπηρεσιών των τομέων

Πρέπει να μεταβούμε σε ένα άλλο πρότυπο

- Μια νέα οικονομία με αιχμή **την «πράσινη ανάπτυξη»**.
- Πρέπει να απαντήσουμε στα ερωτήματα
- «τι θα παράγει αυτός ο τόπος την επόμενη εικοσαετία» και
- «σε ποιους τομείς οι νέοι του σήμερα θα βρουν σταθερή εργασία»
- **Η απάντηση που θα δώσουμε στα ερωτήματα αυτά θα καθορίσει το μέλλον της Κρήτης.**

Χρειάζονται - Εργαλεία

- Δασολόγιο
- Κτηματολόγιο,
- Καθορισμός χρήσεων γης,
- Θέσπιση κανόνων για τις χρήσεις γης.
(συμβάλλει στην βιωσιμότητα, αφού μειώνει την απώλεια πολύτιμων φυσικών και πολιτιστικών πόρων, όπως τα δάση, οι ακτές και τα τοπία, αποτρέποντας συγκρούσεις μεταξύ μη συμβατών χρήσεων).

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ!!!

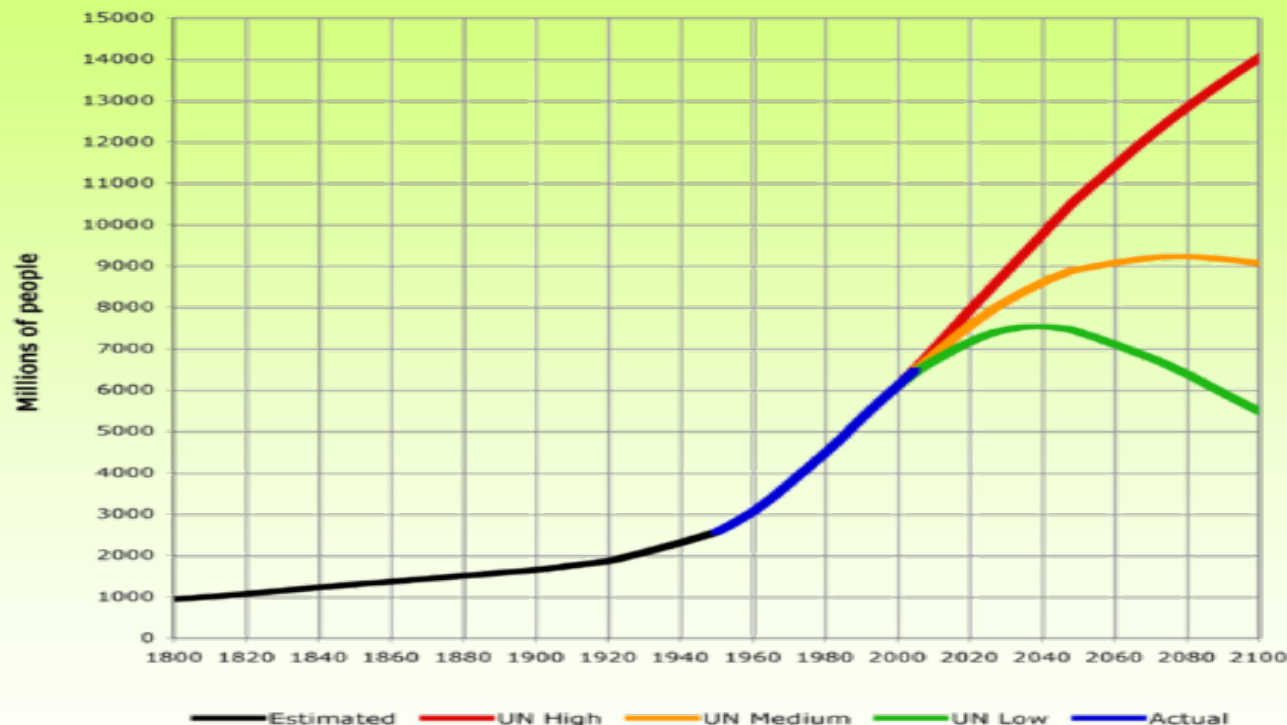

Η ιστορία, το παρελθόν και το παρόν: όλα είναι εδώ

1η. Παγκόσμια πραγματικότητα

- Η αύξηση του πληθυσμού της Γής και η αυξημένη ανάγκη για τρόφιμα.
- Η αύξηση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της γης και η αύξηση των αναγκών σε τρόφιμα.

2^η . Παγκόσμια πραγματικότητα:

- **Η μείωση και εξάντληση των φυσικών πόρων**
- **Η ανεξέλεγκτες ανθρώπινες παρεμβάσεις στην ισορροπία της φύσης για λόγους κοντόφθαλμα οικονομικούς.**

3η. Παγκόσμια πραγματικότητα:

- Η κλιματική αλλαγή.
- Ο Πλανήτης ως ένας γιγάντιος και "νοήμων" οργανισμός ζωής αντιδρά πια βίαια και οργισμένα.
- Όλοι ζούμε τις συνέπειες αυτής της αλλαγής και οι προοπτικές φαίνονται τρομακτικές ακόμη και για το μέλλον του ανθρώπου και του πλουτισμού του επί της Γης, αν δε σταματήσουμε αμέσως να κακοποιούμε τη Φύση.

Θα υπάρξει πρόβλημα τροφίμων!!!!

Ο πρωτογενής τομέας σε **συναγωνισμό** με τους Άλλους τομείς:

- **Κάτω από ένα αυστηρό χωρικό σχεδιασμό**
- Με μεθόδους εφικτές τεχνικά
- Με μεθόδους οικονομικά συμφέρουσες
- Με παρεμβάσεις αποδεκτές κοινωνικά και περιβαλλοντικά

μπορεί και πρέπει να γίνει ένα σύνολο:

- Οικονομικά βιώσιμο και
  - Κοινωνικά ωφέλιμο.
- Μπορεί να βοηθήσει σημαντικά στην ολοκληρωμένη ανάπτυξη ολόκληρης της Κρήτης.

Η ισόρροπη ανάπτυξη απαιτεί:

- Τεχνοκρατικά τεκμηριωμένο χωρικό σχεδιασμό.
- Οργανική σύνδεση του πρωτογενή τομέα με τους άλλους τομείς της οικονομίας
- Οργανική σύνδεση των παραγωγικών δραστηριοτήτων του πρωτογενή τομέα με τον τουρισμό.

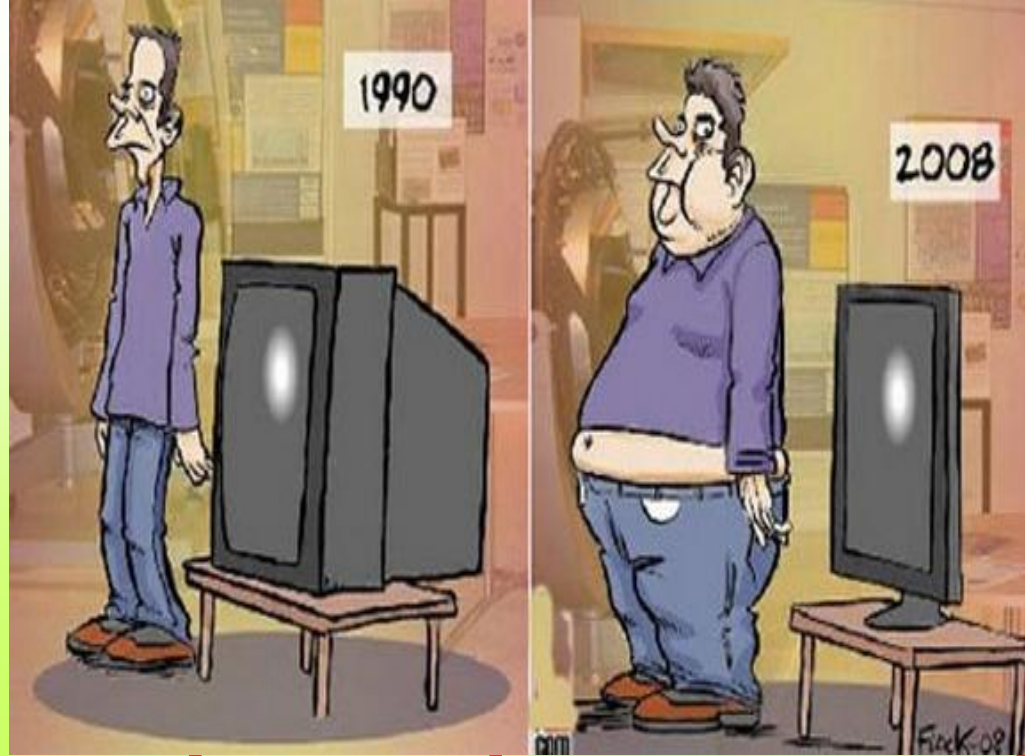
Όποιος τα βλέπει χωριστά, **δεν βλέπει!!!**

Χωράνε όλα

Τι μπορεί να κάνει ο καθένας
από εμάς γι' αυτό;

Ευχαριστώ.